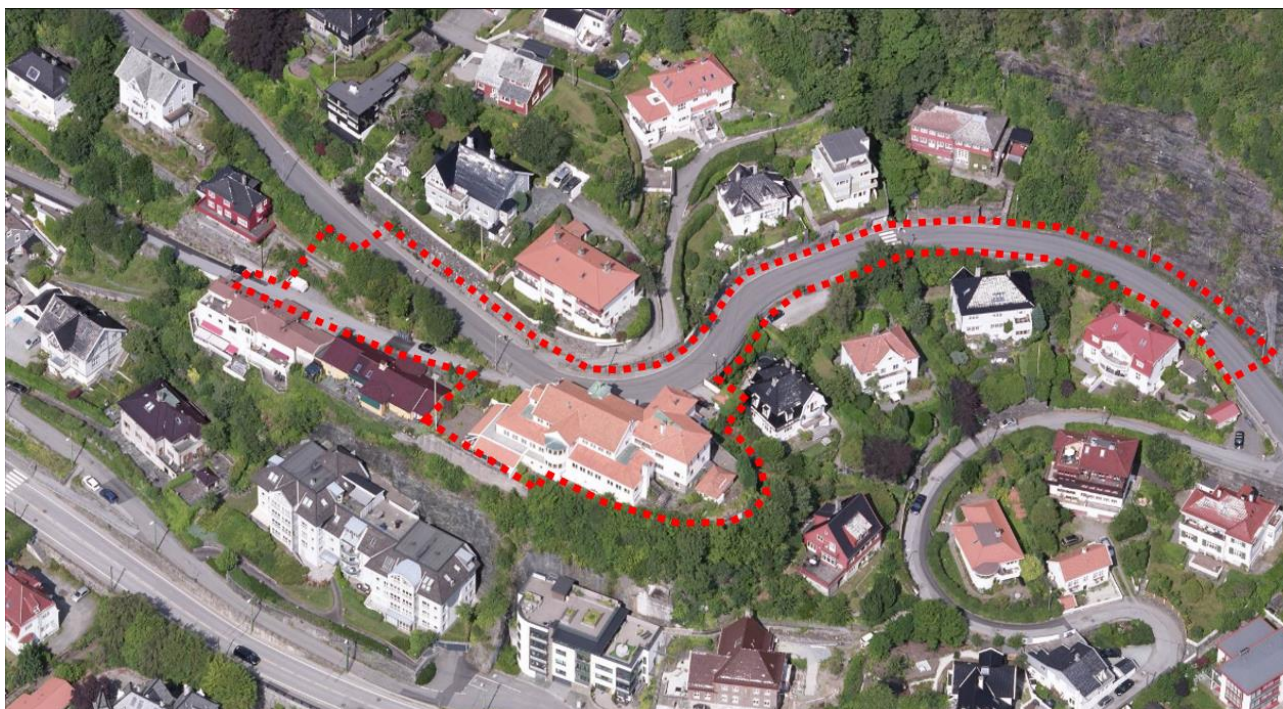

► **Naturmangfoldrapport for Bergenhus, gnr. 166, bnr. 1550, mfl. Bellevuebakken, boliger**

1 Innledning

Bygget innenfor planområdet har tidligere vært benyttet til restaurant og selskapslokale (kjent som Bellevue) (figur 1). Deler av eiendommen har også vært benyttet som bolig helt frem til 1976. Da denne driften opphørte for noen år siden har bygget hatt liten eller ingen aktivitet. Det er nå ønskelig å gjøre bygget om til leiligheter, med tilhørende anlegg. Det vil kun gjøres mindre justeringer av den eksisterende utvendige bygningsmasse slik at bygget vil beholde sitt overordnede uttrykk. Det er innvendig de største endringene vil skje. Se planbeskrivelse (Arealplan-ID 70310000. Saksnr. PLAN-2022/20664) for utfyllende informasjon om tiltaket.

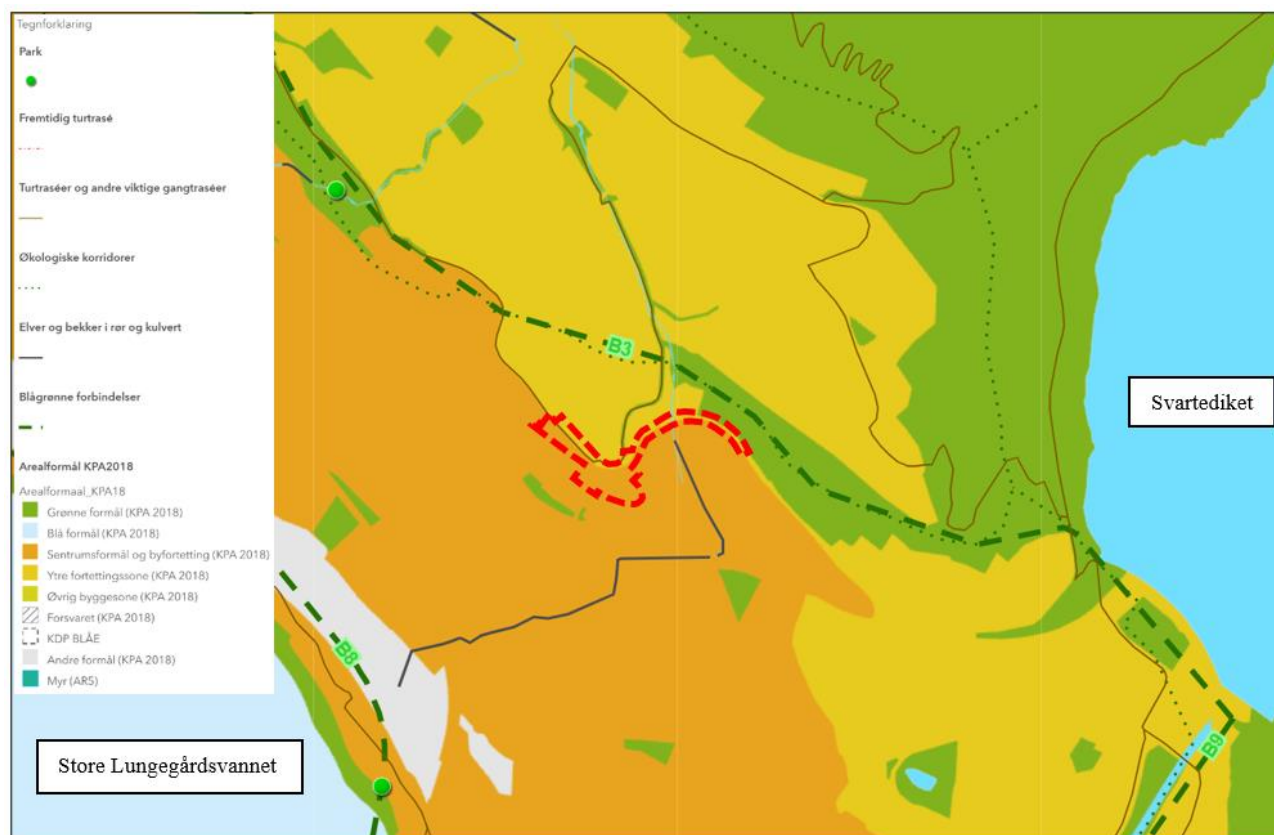

Figur 1. Skråfoto over planområdet. Planområdet er omtrentlig merket med rød stiplet linje. Figur hentet fra planbeskrivelse. Kilde: kart.1881.no

2 Blågrønne strukturer

Sammenfallende med Fjellveien er det i kommunens temakart for blågrønne strukturer definert en økologisk korridor som binder sammen Svartediket med Skansemyren (figur 2). Med økologisk korridor menes i denne forbindelse et sammenhengende vegetasjonsbelte i bebygde områder hvor dyr og planter kan forflytte eller spre seg på naturlig vis. Slike korridorer styrker landskapsøkologiske prosesser og har derfor stor verdi, særlig i tettbebygde miljøer hvor det er høy grad av fragmentering, arealendring og andre former for menneskelig påvirkning. Tett boligbebyggelse og veganlegg er imidlertid barrierer som i stor grad begrenser korridorens reelle verdi.

Starefossen renner på tvers av planområdet og er lagt i rør under Søndre Bellevueveien. Fossen er del av bekken fra Skomakerdiket, og har ikke fritt løp, men sterkt varierende vannføring¹. Starefossen er ikke registrert som vannforekomst i NVE, Vann-nett og Vannmiljø, og det fremgår derfor ingen informasjon om vannforekomstens økologiske tilstand.

Figur 2. Oversikt over blågrønne strukturer rundt planområdet (markert med rød stiplet linje). Figur hentet fra planbeskrivelse. Kilde: Bergen Kommune, temakart blågrønne strukturer.

3 Områdets naturmangfold

Planområdet og nærområdet består i hovedsak av boligbebyggelse. Private hager utgjør grøntområder i nærheten. I skråningen på nedsiden av Bellevue-bygget vokser det trær. Grønnstrukturen har verdi ettersom den har relativt lang kontinuitet (ref. historiske ortofoto²) og kan inngå i arters økologiske funksjonsområde, i tillegg til at den bidrar med å levere økosystemtjenester. Hvilken vegetasjon som inngår i grønnstrukturen vises ikke tydelig på ortofoto.

Naturverdiene i området er ellers begrenset, og det er ikke registrert verneområder, utvalgte naturtyper eller kulturlandskap, inngrepsfrie naturområder (INON) eller vernede vassdrag innenfor eller i nærhet til planområdet.

Ved parkeringsplassen nordøst for Bellevue-bygget vokser det, ref. Google Street View (sept 2023, jul 2022 og okt 2020), oppslag av bjørk langs mur, og bergflette på mur og tak til nærliggende høyspentbygg. Like nedenfor, i sørøst, er det plantet tuja og rododendron, sammen med enkelte andre pryddplanter. Foran Bellevue-bygget er det plassert buksbom i beplantningskar (sammen med sommerblomster, i sesong). Langs veien er det oppslag av lønn og flere vanlig forekommende næringselskende planter, med innslag av hagerømlinger (f. eks løvetann, høymol, skvallerkål o.l.). Vest for bygget, langs veien ved Bellevue bussholdeplass, er det plantet syrin, sargenthortensia,

¹ [Starefossen | Bergen byleksikon \(bergenbyarkiv.no\)](#)

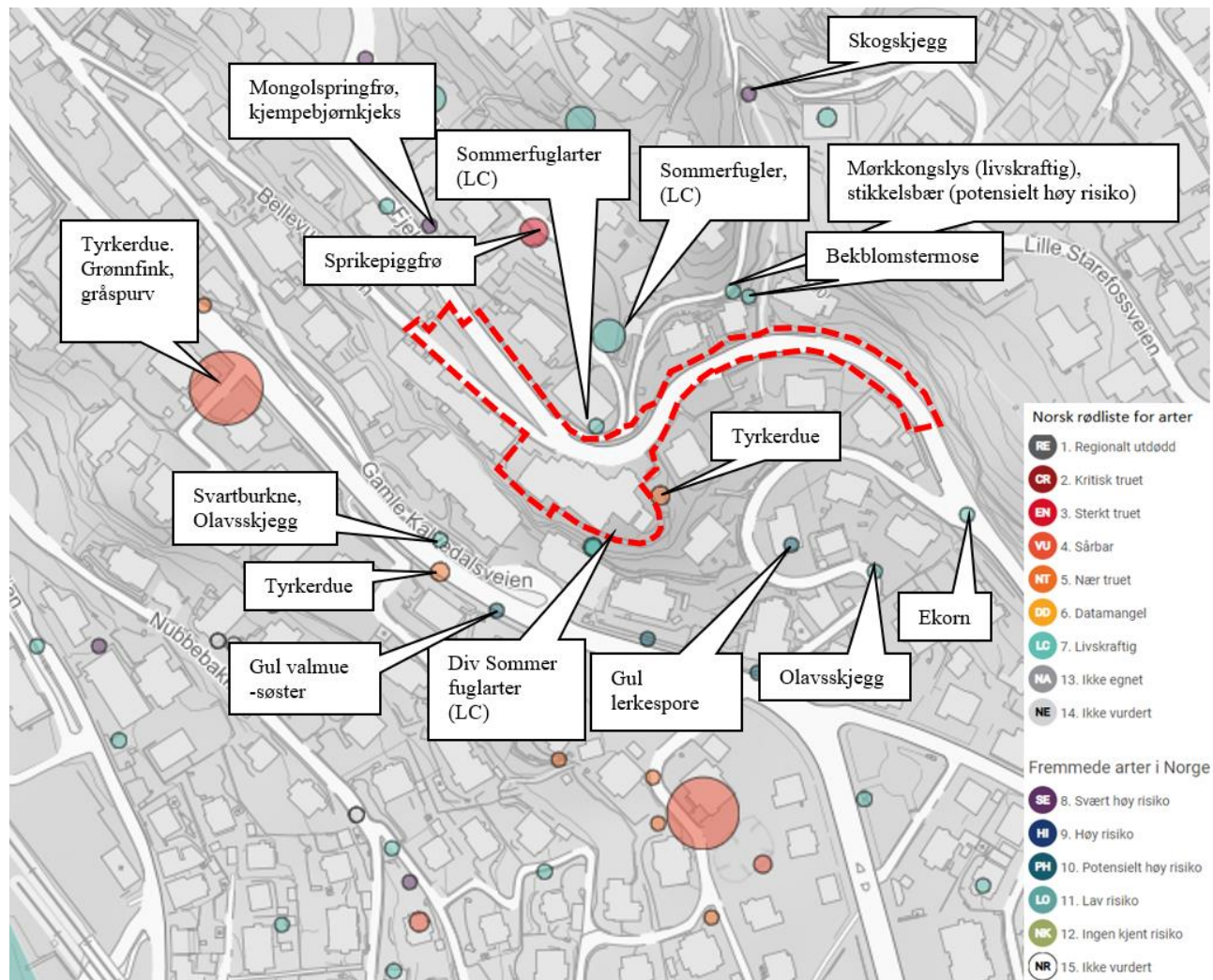
² [Norge i bilder](#)

vintermispel, sommerfuglbusk, rododendron og himalayaeiner. Lengre til vest mellom Bellevuebakken og Fjellveien står det 8 større, beskjærte bøketrær (figur 3). Her vokser også oppslag av lønn, nyperose, kristtorn, flere mispelarter og annet. Artene beskrives nedenfor, sammen med artsregistreringer fra området og en vurdering av disse.

Det er foretatt svært mange artsregistreringer i området rundt Bellevuebakken (figur 4). Ettersom mange av registreringene gjelder vanlig forekommende arter som er vurdert som livskraftige (LC), og som ikke krever særlige hensyn, omtales ikke disse nedenfor. I umiddelbar nærhet til planområdet gjelder dette registreringer av livskraftige fuglearter, sommerfugler og karplanter.

Figur 3. Viser beskjærte bøketrær og annen vegetasjon vest for Bellevue-bygget. Kilde: Google Street View (jul 2022).

Figur 4. Oversikt over registrerte arter rundt planområdet (markert med rød stippet linje). Figur hentet fra planbeskrivelse. Kilde: artskart.artsdatabanken.no

3.1 Arter av forvaltningsinteresse

Artsregistreringer som angår rødlistede arter omfatter i hovedsak fuglearter, men også piggsvin³. Ettersom det er et stort antall av registrerte artsobservasjoner i området, ble det gjort en filtrering etter relevans. Registreringer av rødlistede arter etter 2010, med en koordinatpresisjon på <1000m innenfor et avgrenset område vises i figur 5 og gjelder 267 artsregistreringer. I tillegg ble andre nærliggende artsregistreringer også vurdert. Artsregistreringene vises i tabell 1. Området vurderes å ha betydning for fugl, både som attraktivt hekkeområde og område for næringssøk.

Det er i tillegg observert oppslag av ask i skråningen mellom Fjellveien og Bellevuebakken, ref. Google Street View (sept 2023, jul 2022 og okt 2020). Ask er rødlistet som sterkt truet (EN) ettersom den er utsatt for angrep av soppen askeskuddbeger. Ask er ikke sjelden, men et kraftig angrep av soppen kan føre til at treet etter hvert dør. Større, eldre trær som ikke er angrepet har derfor stor verdi. En kraftig populasjonsnedgang er forventet som følge av sykdommen, og bortfall av ask vil kunne ha store negative konsekvenser for det norske skogbildet og naturmangfold⁴.

³ [Vis utvalg i kart | Artskart 2 \(artsdatabanken.no\)](#)

⁴ [Fraxinus excelsior - Rødlista 2021 - Artsdatabanken](#)

Figur 5. Viser registreringer av rødlistede arter etter 2010 i nærhet til planområdet. Kilde: artskart.artsdatabanken.no.

Tabell 1. viser registreringer av rødlistede arter i og ved planområdet etter 2010. Rødlitestatus består av kritisk truet (CR), sterkt truet (EN), nær truet (NT) og sårbar (VU).

Art	Rødlitestatus ⁵	Sist registrert	Sted	Aktivitet
Fugler				
Tyrkerdue	NT	2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023	Bellevue, Kalvedalsveien, Kalfaret, Blaaus vei, Årstadveien/Svartediksvueien, Nubbebakken, Storhaugen	Ukjent, stasjonær, mulig reproduksjon, forflytting
Gråspurv	NT	2014, 2016, 2018, 2021, 2022, 2023	Kalfaret, Kalvedalsveien, Blaaus vei, Nubbebakken, Storhaugen, Svartediksvueien, Lille Starefossveien	Ukjent, stasjonær, næringsøkende, mulig reproduksjon
Stær	NT	2021	Blaaus vei, Nubbebakken, Storhaugen	Stasjonær, ukjent
Grønnfink	VU	2014, 2016, 2018, 2022, 2023	Kalfaret, Kalvedalsveien, Blaaus vei, Nubbebakken, Lille Starefossveien	Ukjent, mulig reproduksjon, forflytting, næringsøkende, stasjonær
Hønehauk	VU	2017	Blaaus vei,	Forflytting
Granmeis	VU	2020, 2023	Lille Starefossveien	Næringsøkende, ukjent
Pattedyr				
Piggsvin	NT	2018, 2019, 2022	Blaaus vei, Nubbebakken	Næringsøkende, ukjent

⁵ [Rødlista 2021 - Artsdatabanken](#)

3.2 Skadelige fremmedarter

Registreringer av fremmedarter (med svært høy, høy eller potensielt høy risiko) etter 2010, og med en koordinatpresisjon på <1000m innenfor et avgrenset område, vises i figur 6 og gjelder 16 registreringer.

De nærmeste registrerte fremmedartene ref. Artsdatabanken er bløtdyrene boakjølnegl og brunskogsnegl, samt karplantene klustersvineblom, mongolspringfrø, kjempebjørnekjeks, spansk kjørvel, sibirportulakk og skogskjegg. Alle artene er vurdert til svært høy risiko (SE), med hensyn til invasjonspotensial og økologisk effekt. Ingen av artene er registrert innenfor-, eller i umiddelbar nærhet til planområdet. I tillegg er det funnet rød lungeurt, gul valmuesøster og gul lerkespore i nærheten, alle vurdert til potensielt høy risiko (PH).

Av fremmedarter innenfor planområdet vokser det ref. Google Street View (sept 2023, jul 2022 og okt 2020) gul valmuesøster (PH) og blankmispel/bulkemispel (SE) foran Bellevuebygget, og syrin (SE), sommerfuglbusk (høy risiko - HI), tuja (HI) og parkrodendron (PH) i vest og sør. I skråningen ved bøketrærne til vest vokser det trolig blankmispel/bulkemispel (SE), vintermispel (SE), platanlønn (SE), alpegullregn (SE) og gyvel (SE).

Karplantene vurdert til svært høy økologisk risiko omtales i tabell 2. Ved massehåndtering må det hindres spredning av skadelige fremmedarter. Miljødirektoratets rapport M982 (2018)⁶ kan legges til grunn for forsvarlig håndtering av løsmasser med fremmede skadelige plantearter, samt kompostering av slikt planteavfall.

⁶ [Memo \(miljodirektoratet.no\)](https://www.miljodirektoratet.no)

Figur 6. Viser registreringer av fremmedarter etter 2010 i nærhet til planområdet. Kilde: artskart.artsdatabanken.no

Tabell 2. viser registreringer av fremmedarter (karplanter) i og ved planområdet etter 2010. Artene er i kategorien svært høy økologisk risiko (SE) på fremmedartslisten.

Art	Kategori på fremmedartsliste ⁷	Prioritert art i Bergen Kommune ⁸	Vurdering etter M982 ⁹ , (risiko ved massehåndtering)
Alpegullregn, Gullregn	SE		Lavere risiko – tiltak vurderes ikke
Bulkemispel, Pilemispel	SE	X	Lavere risiko – tiltak vurderes ikke
Blankmispel, Vintermispel	SE		Lavere risiko – tiltak vurderes ikke
Gyvel	SE		Kom først på fremmedartslisten i 2018 og bør vurderes som hagelupin og tiltak gjennomføres.
Kjempebjørnekjeks	SE	X	Høy risiko – tiltak bør alltid gjennomføres
Klustersvineblom	SE		Lavere risiko – tiltak vurderes ikke

⁷ [Fremmedartslista 2023 - Artsdatabanken](#)

⁸ [Fremmede skadelige arter.pdf](#)

⁹ [Memo \(miljodirektoratet.no\)](#)

Mongolspringfrø	SE		Høy risiko – tiltak bør alltid gjennomføres
Platanlønn	SE		Lavere risiko – tiltak vurderes ikke
Sibirportulakk	SE		Omtales ikke
Spansk kjørvel	SE		Lavere risiko – tiltak vurderes
Skogskjegg	SE		Lavere risiko – tiltak vurderes
Syrin	SE		Lavere risiko – tiltak vurderes

4 Mulige virkninger på naturmangfold og forslag til avbøtende tiltak

Innenfor planområdet fjernes i hovedsak prydplanter, men disse erstattes i stor grad av nytt grøntvolum etter utbygging. Bevaring og gjenbruk av prydplanter bør vurderes, men det anbefales at fremmedarter med svært høy, høy eller potensielt høy økologisk risiko erstattes med stedegne arter, eller andre arter med lavere risiko. Tiltakets influensområde består i hovedsak av omkringliggende boligområde, og vil ikke påvirkes negativt i et varig perspektiv.

På illustrasjon 08 og 09 gjeldende forslag (figur 7) vises det at muren og prydplantene vest for Bellevue-bygget fjernes. Området ved terrassen åpnes opp mot sørvest, og lavereliggende bygg transformeres og tilføres et grønt tak. Sør for bygget vurderes påvirkningen å være liten og i hovedsak midlertidig, ettersom foreslåtte tiltak ikke medfører en utvidelse utenfor eksisterende mur. Påvirkning vil være i form av lys og støy i forbindelse med midlertidig anleggsarbeid.

Figur 7. Viser planlagt transformasjon av Bellevue-bygget i vest/sørvest. Illustrasjoner er hentet fra planbeskrivelse.

Tyrkerdue, gråspurv og grønnfink trives i boligområder, og hekker trolig i nærheten. Det er gjort svært mange observasjoner av artene, og det er derfor viktig at tiltaket utføres med særlig hensyn til de nevnte rødlisteartene. Tiltaket kan forringe området verdi som hekkeområde for fugl midlertidig under anleggsperioden. Av hensyn til fugleliv i planområdet og influensområdet, bør støvende grunnarbeid som sprenging/terrengbearbeiding begrenses i hekkeperioden (som generelt varer fra april til juni/juli). Støy kan føre til at fugler i området avbryter hekking, noe som resulterer i lavere reproduksjonsevne. Fuglers økologiske funksjonsområde har naturlig større utstrekning enn planområdet, og tiltaket vurderes derfor ikke å ha en betydelig negativ eller varig virkning på mangfoldet av fuglearter.

Det anbefales at bøketrærne i vest ivaretas og sikres under anleggsperiode. Trærne omfattes av definisjonen «bytrær»¹⁰, og skal derfor erstattes dersom de fjernes eller påføres skade som følge av tiltaket eller utbygging jf. Bergen Kommunes strategiplan for bytrær samt kommunens naturstrategi og grønn strategi. Taksering av eksisterende trær skal følge metoden VAT3 som benyttes av Bergen Kommune. Det er lite sannsynlig at tiltaket vil berøre trærne, men dersom dette viser seg nødvendig skal det avsettes et tilsvarende beløp til planting av nye bytrær.

Oppslag av ask, skal i likhet med bytrær ivaretas og sikres under anleggsperiode. Dersom de finnes innenfor tiltaksområdet og må fjernes skal de forsøkes flyttes til et annet sted, hvor de har gode levevilkår og plass til naturlig utvikling. Asketrær vokser fort og er lite kravstore til voksested. Dersom det er behov for flytting, må trærne følges opp de første årene for å sikre levedyktighet. I tillegg anbefales det at eventuelle nyplantinger følges opp over tid for å bidra til økt kunnskapsgrunnlag rundt flytting som et mulig avbøtende tiltak. Hvis treet dør skal det i så tilfelle erstattes, og det skal settes av et beløp som dekker kostnaden av dette. Det må først vurderes om aktuelle trær er angrepet av askeskuddsyke, i så fall vil flytting ikke være relevant.

Det vurderes ikke et behov for å lage en skjøtelses- og forvaltningsplan for bevaringsverdige trær i denne omgang ettersom trærne ikke berøres direkte av tiltaket. Dersom tiltaket viser seg å komme i konflikt med bevaringsverdige trær bør behov vurderes på nytt. Bevaring av trær fremgår i planens bestemmelser.

¹⁰ «Trær i byens parker, byrom, bygater og annen grønnstruktur som har en stammeomkrets på minimum 90 cm målt over bakken. Plantede trær på offentlig grunn regnes som bytrær uavhengig av stammeomkrets» (jf. Vedlegg 1, Definisjoner og ordforklaringer, KPA 2018). Det vises ellers til § 10.6 i KPA 2018.

Etter endt utbygging bør området inneholde et tilsvarende volum av grønnstruktur som dagens situasjon, eller mer, for å ivareta både økologiske og estetiske kvaliteter i området.

Det er ikke registrert forekomst med verdi for geologisk mangfold og tema derfor ikke relevant å vurdere. Det er heller ingen vannforekomster som å hensyntas innenfor planområdet.

5 Vurdering etter naturmangfoldloven

Ved offentlige beslutninger skal Naturmangfoldloven §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet¹¹.

5.1 Kunnskapsgrunnlag

Vurderingene i rapporten baserer seg på innhentet informasjon fra faglige nettsider og karttjenester som miljøstatus, artsdatabanken, naturbase, nve, vann-nett, vannmiljø (miljødirektoratet), norgebilder mm., samt kart og rapporter utarbeidet av Bergen kommune, og nettsider som det er referert til i teksten. I tillegg er den kontrollert mot Bergens Kommunes veileder for naturmangfoldsrapporter¹².

Det er ikke utført befarings i forbindelse med revisjon av rapporten. Likevel er foto og ortofoto fra området, fra Norgebilder, Google Maps og Google Street View (sept 2023, jul 2022 og okt 2020), nøye gjennomgått og arter i nærhet til Bellevue-bygget er identifisert etter beste evne med hensyn til bildeklarhet. Videre legges planbeskrivelsen til grunn for utfyllende informasjon om tiltaket.

Når det gjelder artsregistreringer omtales et begrenset antall arter, og da kun artene som vurderes mest relevant ut ifra status og nærhet til planområde.

På tross av at det ikke er utført befarings, og det foreligger en viss usikkerhet angående forekomster av arter innenfor-, og i nærhet til planområdet, vurderes kunnskapsgrunnlaget å være godt nok til å fatte en realistisk vurdering av virkninger som tiltaket kan medføre, både med hensyn til type virkning og omfang.

5.2 Føre-var-prinsippet

Risikoen for at det planlagte tiltaket vil medføre vesentlige eller uante skader på naturmangfold vurderes som lav. Kunnskapsgrunnlaget vurderes å stå i rimelig forhold til sakens karakter.

5.3 Økosystemtilnærming og samlet belastning

Tiltakets samlede belastning (innenfor planområdet og influensområdet) vurderes å være lav med hensyn til økosystem og landskapsøkologiske prinsipper.

5.4 Kostnader ved miljøforringelse

Kostnader ved å hindre eller begrense skade på naturmangfold skal dekkes av tiltakshaver dersom dette ikke er urimelig sett i lys av tiltaket og skaden sin karakter.

5.5 Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Det er valgt en løsning som ikke øker dagens bygningsvolum. Det legges til grunn at den generelle aktsomhetsplikten blir fulgt opp i anleggsfasen og at tiltaket ikke forringer eller medfører varig skade på natur utenfor planområdet. En skånsom tilnærming innebærer blant annet en forsvarlig håndtering av utstyr og teknikker for å unngå utilsiktet spredning av fremmede skadelige plantearter (særlig viktig ved massehåndtering), forurensing eller rasering av vegetasjon som ikke planlegges berørt i denne

¹¹ [Lov om forvaltning av naturens mangfold \(naturmangfoldloven\) - Lovdata](#)

¹² [5587708 \(bergen.kommune.no\)](https://5587708.bergen.kommune.no)

reguleringsplanen. Midlertidig bygge- og anleggsområde bør begrenses til avsatt område og ikke komme i konflikt med vegetasjon på tilstøtende areal.

6 Samlet vurdering

- Av grønstruktur fjernes i hovedsak prydplanter som konsekvens av tiltaket. Tiltaket vurderes ikke å komme i konflikt med særlige naturverdier i området eller medføre varige negative virkninger for naturmangfold.
- Det er ikke registrert hekkende fugl i tiltaksområdet. Tiltaket kan likevel forringe områdets verdi som hekkeområde for fugl, midlertidig under anleggsperioden, men tiltaket vurderes å ikke ha varige negative konsekvenser for fugl i området.
- Dersom bytrær berøres av tiltaket, i form av at de tar skade eller fjernes i forbindelse med anleggsarbeid, skal disse erstattes. Oppslag av ask skal forsøkes flyttet. Trærne skal sikres under anleggsperioden.
- Masser som blir transportert ut av området og inneholder rot- og stengelbiter av skadelige fremmedarter, skal deponeres på varig godkjent mottak eller behandles på en måte som frigjør jorden fra levedyktige planterester. Evt forekomst av kjempebjørnekjeks, gyvel og mongolspringfrø bør bekjempes.

J01	2024-01-31	Naturmangfoldrapport, til bruk	MARTOR	ATFOT	MoHer
Versjon	Dato	Beskrivelse	Utarbeidet	Fagkontrollert	Godkjent

Dette dokumentet er utarbeidet av Norconsult som del av det oppdraget som dokumentet omhandler. Opphavsretten tilhører Norconsult. Dokumentet må bare benyttes til det formål som oppdragsavtalen beskriver, og må ikke kopieres eller gjøres tilgjengelig på annen måte eller i større utstrekning enn formålet tilsier.